

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Veřejné služby

Ing. Ondřej Mátl, MPA

vedoucí kanceláře náměstkyně ministra vnitra pro řízení sekce veřejné správy

Financování veřejných služeb 9. 12. 2015

Obsah prezentace

- Pojetí veřejných služeb
- Pracovní skupina k veřejným službám na venkově
- Veřejná služba – služba veřejné správy
  - Administrativní členění státu
- Financování služeb veřejné správy v území
  - Financování a výdaje krajů
  - Financování a výdaje obcí
- Meziobecní spolupráce

Co lze chápat jako veřejné služby?

Široké pojetí veřejných služeb:

- jednotlivé výstupy veřejného sektoru.
- financované z veřejných financí.
- služby, které zajišťuje stát ve prospěch občanů

Vykonavatelé veřejných služeb:

- Stát může přenést poskytování veřejných služeb na jiný subjekt státu (např. město) nebo konkrétní organizaci, (například veřejné služby v letecké, silniční a železniční dopravě či veřejné služby ve zdravotnictví, sociální oblasti či energetice, a to na národní i regionální úrovni.

Služby veřejné správy

- Druhem veřejných služeb jsou i služby veřejné správy poskytované městy, obcemi, státními orgány apod.
  - nezpлатněné (př. služba policie, hasiči, údržba veřejné zeleně, veřejného osvětlení, místních komunikací, výkon veřejné správy)
  - veřejné služby částečně zplátněné (př. školství, zdravotnictví, komunální odpady, doprava)
- Ale veřejnou službu lze v širším kontextu vnímat i jako komerční službu určenou pro veřejnost a nezajišťovanou orgánem veřejné správy (obchod, pohostinství, drobné služby typu oprav).

Pohled na veřejné služby – MMR

- Na základě projednávání zákona o evidenci tržeb řešeny dopady na venkovské oblasti v oblasti služeb
  - MMR ustanovena pracovní skupina
  - nutné definovat základní pojmy, stanovit rozsah zjišťování údajů, ověření dostupnosti služeb a nastítní možnosti zabránění odlivu služeb (jak motivovat poskytovatele veřejných služeb, aby nedocházelo k odlivu služeb z malých obcí)
  - První zpráva na vládu do 30.11.2015, následně bude probíhat rozpracování
- Dostupnost služeb lze chápat z hlediska:
  - a) schopnosti místních poskytovatelů službu nabídnout
  - b) územním rozložením služeb obchodní a jiné povahy provozovaných na tržním základě, vytvoření potřebné koupěschopné poptávky

Pohled na veřejné služby – MMR

Počet mikropodniků v obcích ČR do 500 obyvatel v hospodářsky problémových regionech

mikropodnik = podnik s méně jak 10 zaměstnanci

Počet obcí v krajích ČR a podíl obcí do 500 obyvatel

Podíl obcí do 500 obyvatel

Počet mikropodniků

Hranice kraje

Hospodářsky problémový region

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Zpracoval: odbor regionální politiky, MMR, 2015, Praha

Zdroje dat:
ArcČR 500 v3.2 (ArcČR, ARCDATA PRAHA, ZÚ, ČSÚ, 2014)
Podíl obyvatel v obcích ČR (ČSÚ 2015)
Registr ekonomických subjektů (ČSÚ 2014)

Územní členění státu

- Nové a přetrvávající úkoly
  - **Územní členění státu stále na základě zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu**
    - Dodnes neskladebnost správních obvodů
    - Dvojí členění krajů
    - Stále zachována existence okresů
    - Některé úřady se organizují dle okresního principu, některé dle ORP
  - **Demografické a sociální změny v území**
    - Veřejná správa musí být flexibilní
    - Vyřizování agend, tam kde se lidi nacházejí – dojížděky do zaměstnání a škol
    - Rozvolňování místní příslušnosti
    - Elektronizace
    - Podpora malých obcí – meziobecní spolupráce

Služby veřejné správy – několik členění

Obecné na základě krajů (14) a ORP

- Živnostenské úřady, výdej OP, CD, ŘP

Obecné na základě zákona č. 36/1960 Sb.

- Česká správa sociálního zabezpečení

Speciální na základě vlastního zákona

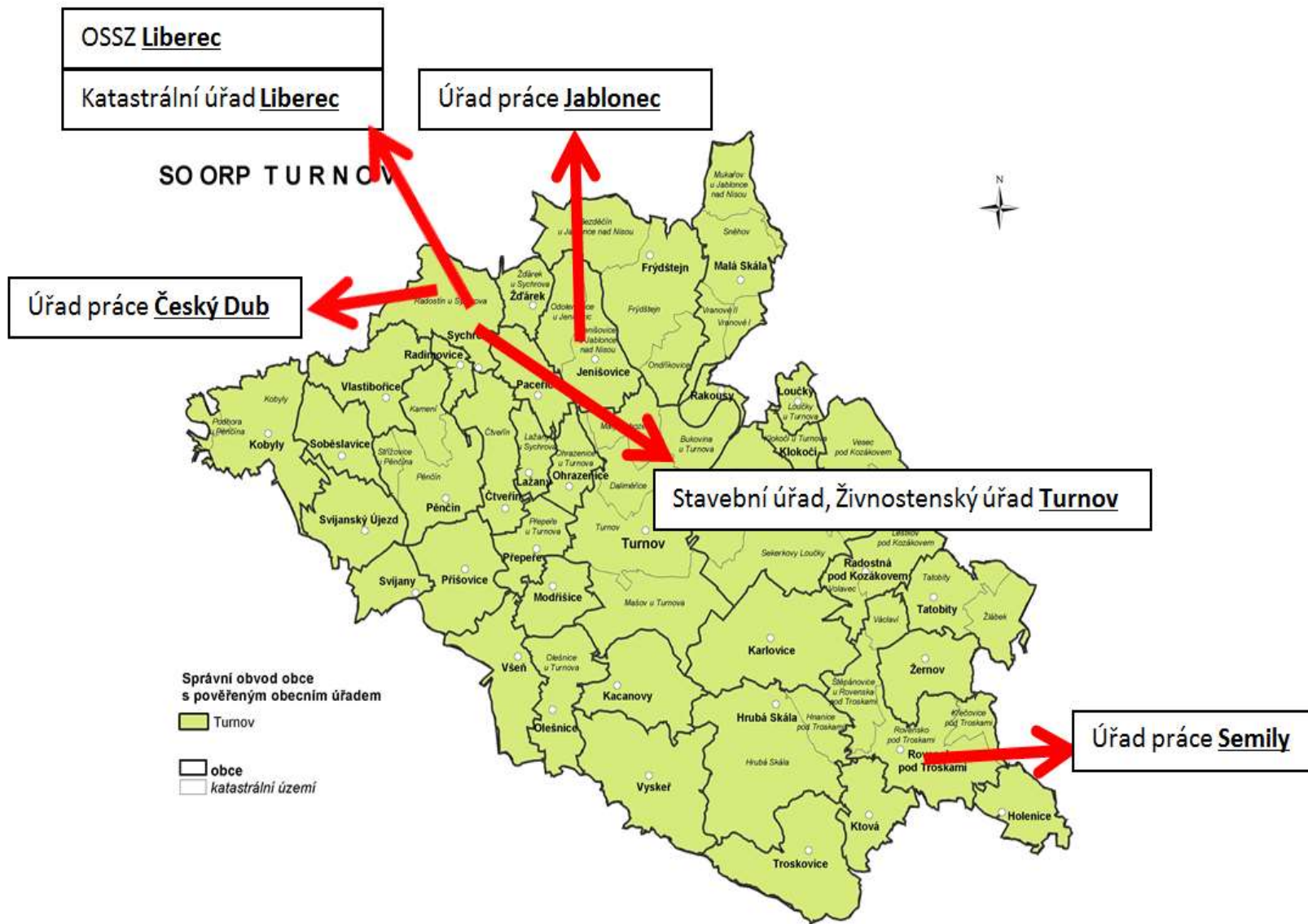
- Soudy, Úřady práce, Finanční úřady, Stavební úřady

Členění speciální povahy - nerespektující vymezení krajů, okresů, ORP

- Báňská správa, pracoviště NKU

Příklad ORP Turnov - obec Sychrov

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Obíhání úřadů nezaměstnaného při založení živnosti v Rokytnici

Rokytnice, okr. Zlín

- Živnostenský úřad
– Valašské klobouky
- Úřad práce
– Slavičín
- Finanční úřad
– Valašské klobouky
- ČSSZ
– Zlín

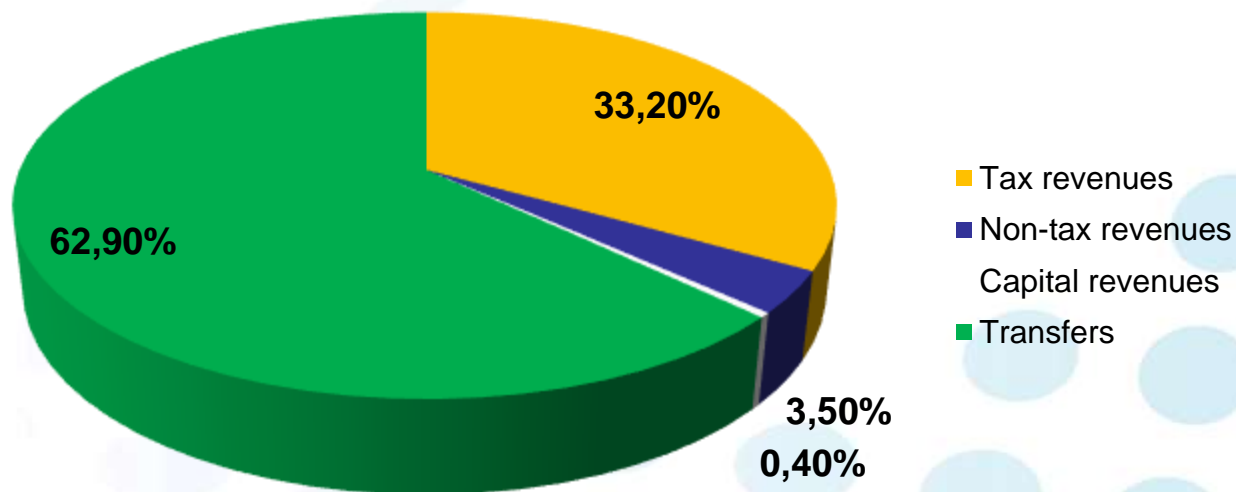
Obce a kraje jako hlavní vykonavatelé služeb veřejné správy

Služby veřejné správy vykonávají obce a kraje v rámci své samostatné a přenesené působnosti

- **V rámci samostatné působnosti** – samotná správa obce, tj. záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon
  - správa obcí zřizované školy, správa místních komunikací, nakládání s majetkem
- **V rámci přenesené působnosti** – služby vykonávané na základě pověření právním předpisem.
  - zabezpečení činnosti matrik, stavebních úřadů, správy Czech pointu, vydávání rybářských lístků, řidičských průkazů, cestovních dokladů apod.

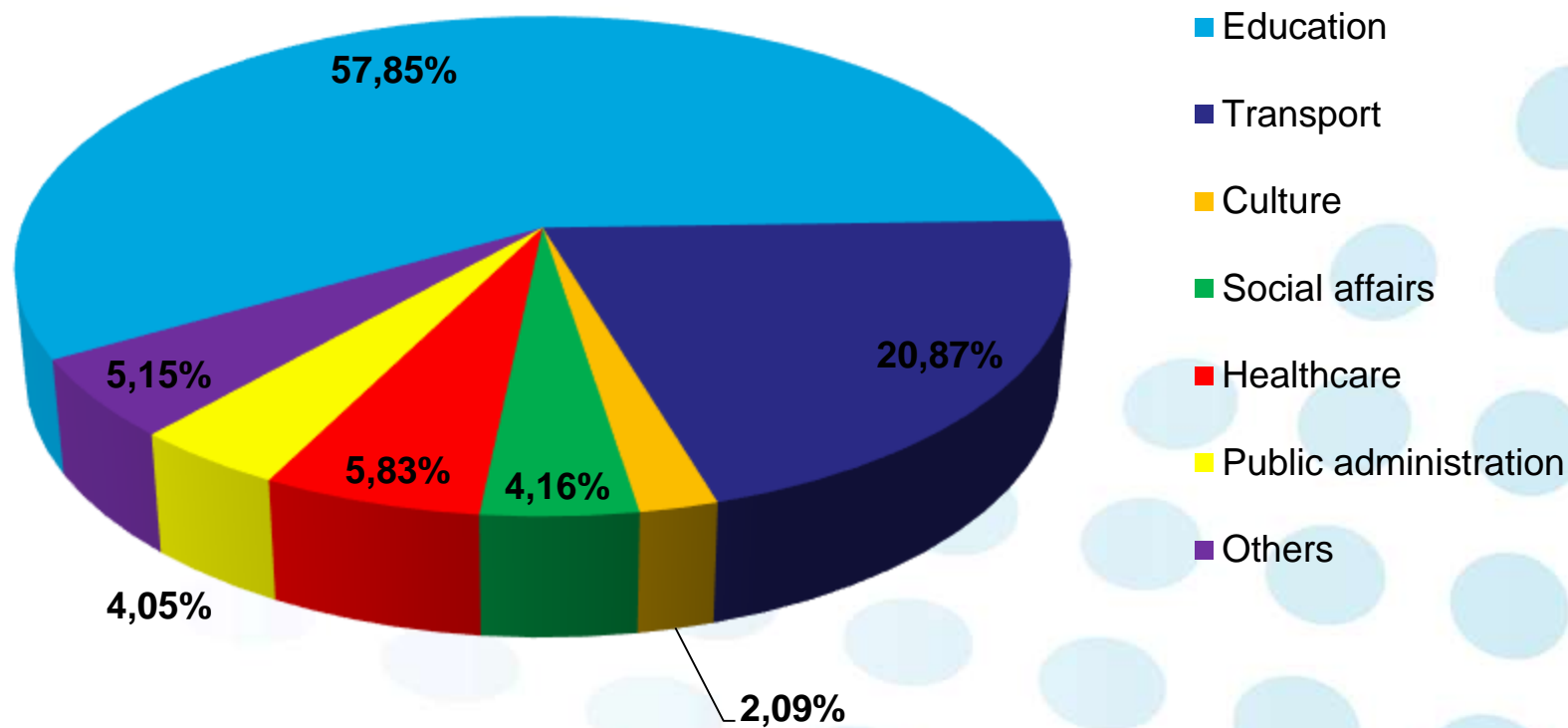
Financování krajů - příjmy

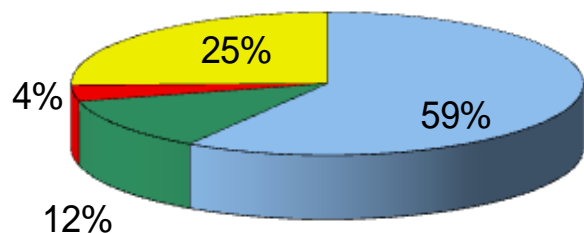
MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Výdaje krajů

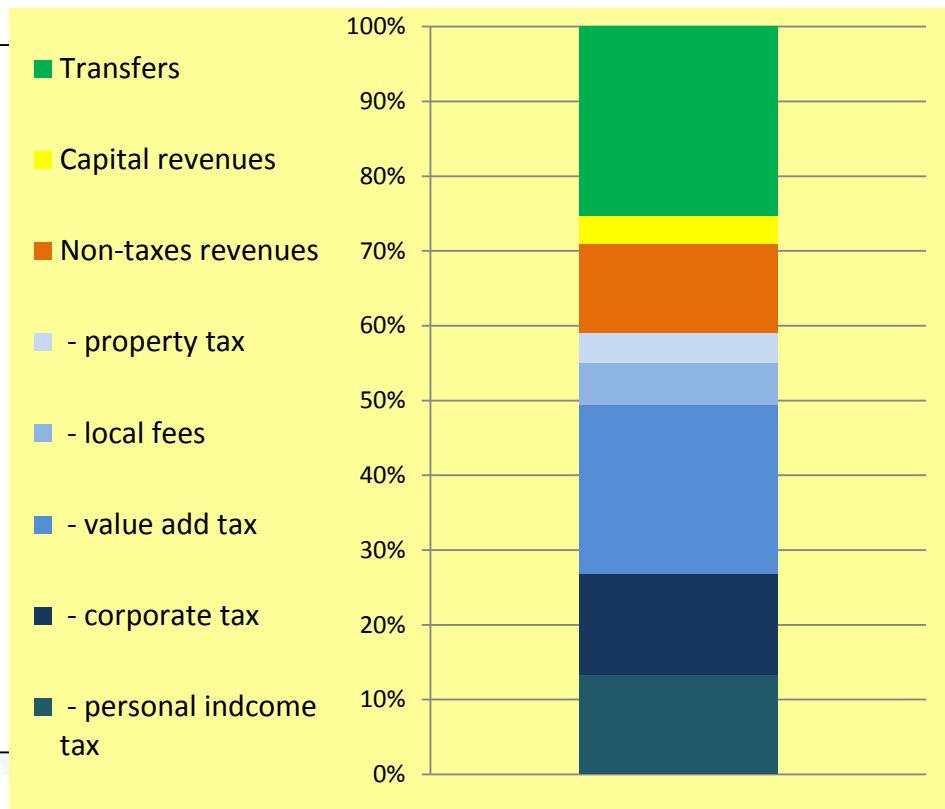

Financování obcí

■ Tax income	■ Nontax income
■ Capital yields	■ Subsidies

Financování výkonu přenesené působnosti

Příjmy obcí na výkon přenesené působnosti:

1) příjmy dle § 62 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (příspěvek)

„Obce obdrží ze státního rozpočtu příspěvek na plnění úkolů v přenesené působnosti.“

2) další transfery ze státního rozpočtu na výkon přenesené působnosti

(oblast sociálně-právní ochrany dětí, zajištění voleb, požární ochrana)

3) správní poplatky a příjmy ze sankčních plateb

Příspěvek pro rok 2016

Plánovaný příspěvek pro kraje v roce 2016

1 069 942 700 Kč

Plánovaný příspěvek pro hl. m. Prahu v roce 2016

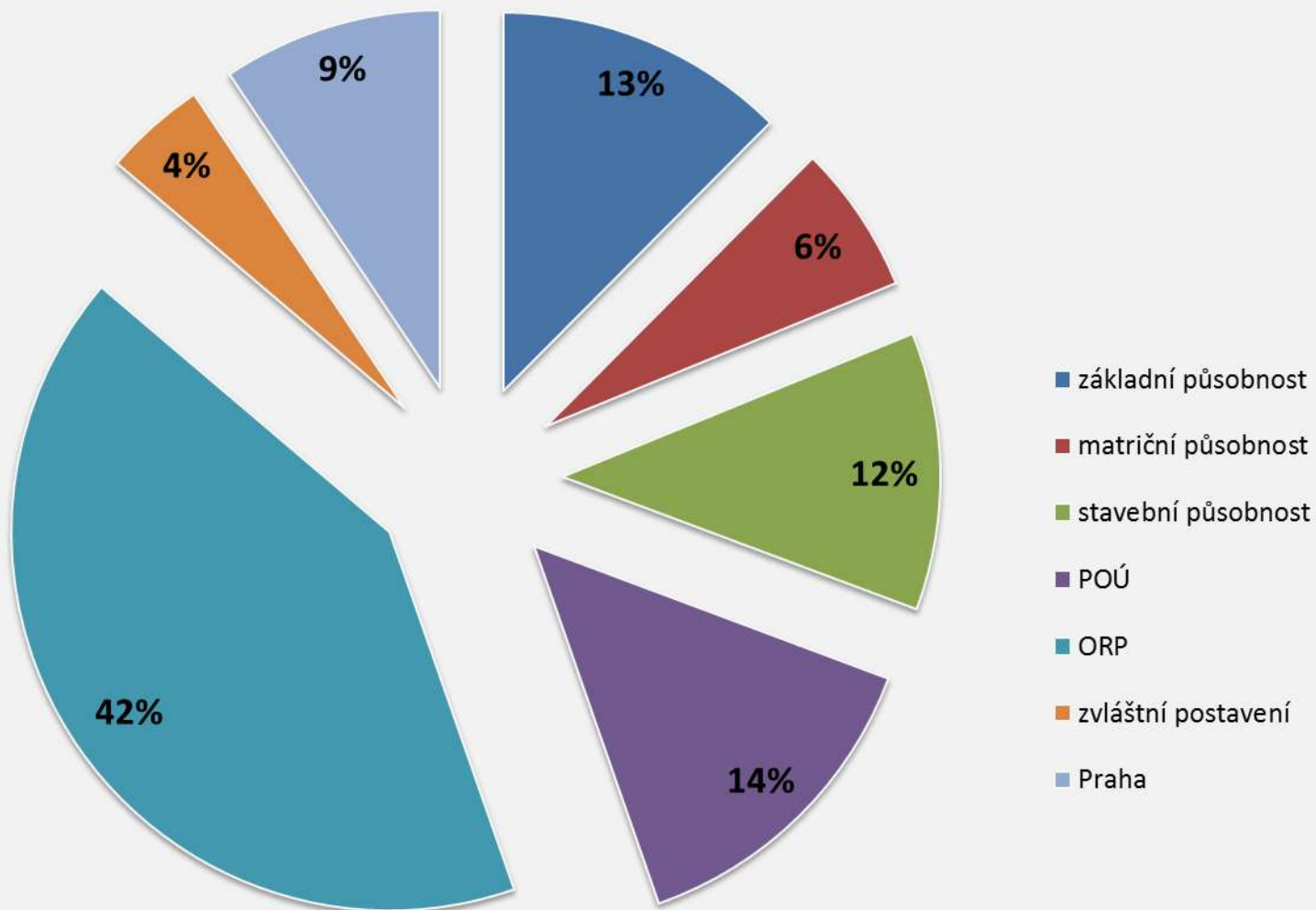
833 725 000 Kč

Vývoj příspěvku na přenesenou působnost pro obce (vč. Prahy)

2010	11 923 552 tis. Kč
2011	10 149 814 tis. Kč
2012	9 978 787 tis. Kč
2013	8 243 160 100 Kč
2014	8 247 839 000 Kč
2015	8 249 088 tis. Kč
návrh 2016	8 329 377 tis. Kč

Rozložení příspěvku mezi jednotlivé působnosti 2016

Výdaje obcí

local administration	22,3%
transport	16,8%
schooling	16,0%
municipality services	9,7%
environment	9,0%
other	26,3%
Total operating expenditures	71,91%
transport	26,1%
water mains, sewerage system	25,7%
municipality services	14,6%
schooling	8,9%
sport and leisure time	6,2%
environment	4,4%
culture	3,6%
other	10,5%
Total capital expenditures	28,09%
Total expenditures as % of GDP	7,02%

Posilování meziobecní spolupráce

- **Reakce na problémy zejména malých obcí**
- **Institucionální posílení dobrovolných svazků obcí jako základního nositele meziobecní spolupráce**
- **Cílem je vznik tzv. servisních center, které za obce mohou vyřizovat např. dotační management, zadávání veřejných zakázek, právní pomoc při správě obce apod.**
- **Již dnes existují příklady dobré praxe – např. DSO Stražiště**
- **Dobře nastavená spolupráce v rámci DSO může být výhodná pro všechny – občany i obce**
- **Meziobecní spolupráce má další implikace např. ve školství – svazkové školy či v sociálních službách**

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Děkuji za pozornost

Ing. Ondřej Mátl, MPA, MSc.

vedoucí kanceláře náměstkyně ministra vnitra pro řízení sekce veřejné správy

ondrej.matl@mvcv.cz